

40 Mk za numer

Miesięcznie 1000 marek

Zagranica miesięcznie 1600 Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

Redakcja otwarta są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
Powszechnie biuro reklamy
„PRASA”Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-26.
Konto czekowe 149.975.

Przednowek po żniwach

Żniwa w Polsce są już w przeważnej części ukończone. Zdaniem rolników urodzaj tegoroczny jest zadawalający, zbiór wystarczy na wyżywienie ludności i da jeszcze nadwyżkę na wywóz w zamian za nieprodukowane u nas wyroby przemysłowe. A jednak obserwujemy zjawisko, że mimo pojawienia się nowego ziarna ceny zboża i chleba ciągle idą w górę. Przecież w Krakowie dopiero wczoraj podwyższono cenę chleba o 25 marek na kilogramie! Skąd i z jakiej racji ta podwyżka? Informują nas co do tego, że wielcy rolnicy nie sprzedają obecnie zboża, gdyż przez nagromadzenie go spodziewają się uzyskać później wyższe ceny. równocześnie młynarze zaprzestali produkowania maki względnie przetrzymują posiadane zapasy, kalkulując słusznie, że spowodowany sztucznie krach tego koniecznego artykułu wyśrubuje w naturalny sposób jego cenę.

Ano, mamy niczem nieograniczony wolny handel, mamy też zupełną wolność paskowania przez producentów rolnych wprowadzić dopiero od 1 września, ale oni już na 4 tygodnie naprzód biorą zaliczki, bo co im kto zrobi? Oni są potęgą i żaden urząd walki z lichwą, skazany na kasację, nie ośmieli się tknąć takiego obszarnika czy kmiotka.

Mięsa i jego wyrobów jest wielki brak, to też ceny idą ciągle w górę. I znowu jako przykład zacytujemy Kraków, gdzie wczoraj ceny wyrobów masarskich grubo podwyższono, a mimo to przechadzka po mieście pouczy, że ta podwyżka pp. rzeźnikom jeszcze nie wystarcza i demonstrują przeciw jej „szczupłości” zamykaniem sklepów. Jakże jest powód tego zjawiska? Czy może brak bydła? Przejeżdżaliśmy przed kilku dniami przez różne okolice: wschodnie, północne i zachodnie naszej wielkiej ojczyzny i zauważyliśmy wszędzie wielkie stada bydła pasącego się na polach. A jednak rzeźnicy skarżą się na brak dowozu, wskazując równocześnie na nadmierny wywóz za granicę, szczególnie nierogacizny! To twierdzenie okazuje się prawdziwym, jak wynika z oświadczenia dyrektora departamentu w ministerstwie rolnictwa wobec współpracownika „Kuryera”. P. dyrektor Dalkiewicz powiada, że firma „Rola” otrzymała pozwolenie na wywóz świń za granicę, obowiązując się w zamian przywozić bydło rogate z Holandii. Chodzi, jak z oświadczenia wyni-

ka, o większą transakcję, gdyż p. dyrektor mówi o partjach świń po 1480 sztuk, a ile tych „partii” ma być wynika z tego, że „Rola” na zabezpieczenie dotrzymania zobowiązań złożyła 60 milionów kaucji.

Bardzo być może, że — jak twierdzi pan dyrektor Dalkiewicz — Polska koniecznie potrzebuje materiału hodowlanego, niemniej jednak jest prawdą, że wyżywienie ludności jest przynajmniej sprawą tak ważną jak zapełnienie obór zarodowych. Co państwo będzie miało z tego, że rolnicy będą mieli rasowe bydło, kiedy ludność wskutek złego odżywiania się zmarnieje? Będzie my może wtedy w położeniu Serbii przedwojennej, która dusiła się w nadmiarze świń, a kraj był w nędzy.

Jeszcze jedna bolączka trapi obecnie ludność: brak cukru. W Krakowie tak przyzwyczailiśmy się do różnych braków, że przyjmujemy je jako rzecz naturalną, jako karę boską, którą musi się w pokorze znośić. A przecież sprawa ta niema najważniejszego związku z prawami boskimi, będąc następstwem całkiem ordynarnego oszustwa hurtowników cukrowych! Jak z wykazów Związku cukrowni wynika, dostarcza on hurtownikom dostatecznych zapasów cukru, który jednak nie dochodzi do rąk detalistów, lecz po drodze „ginie” w przepaścistych magazynach i schowkach. Niema obawy, cukier ten kiedyś się zjawi, ale wtedy, gdy cena jego dojdzie do wysokości, która zadowoli hurtowników. A na taki rozbój nie ma rady! Wszystkie zabiegi policji i władz sądowych — mówimy tu o stosunkach warszawskich — pozostały bez skutku: cukier wędruje na kresy, gdzie i ceny są wyższe i schować go można łatwiej.

Od 1 września 1921 roku, odkąd w Polsce zaprowadzono wolny handel, stosunki pod względem wyżywienia ludności pogorszyły się w stopniu, w żadnym innym kraju nieznanym. Czy słyszał kto, aby gdziekolwiek, naturalnie poza Rosją, był brak czegośkolwiek i aby ceny rosły w tem tempie co u nas? My jedni w Polsce, broniąc się przeciw bolszewizmowi politycznemu, podpadamy w coraz większy bolszewizm ekonomiczny, dostajemy się coraz silniej w śrubę bez końca. Niesłychane to rzeczy, aby w połowie sierpnia stosunki żywnościowe były takiesame jak na przednowku.

Komisja rzeczoznawców dla Galicji wschodniej

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Posiedzenie komisji rzeczoznawców w sprawie Galicji wschodniej miało się dziś odbyć, zostało jednak z powodu nieobecności kilku członków odłożone na jutro.

Delegacje u prez. ministrów

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Prezydent ministrów dr Nowak przyjął dziś szereg delegacji, między innymi delegację nauczycielstwa szkół wyższych.

Likwidowanie strejku rolnego w Poznańskim

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). W konsekwencji wczorajszej dyskusji na Radzie ministrów minister pracy Darowski wyjeżdża dziś do Poznańskiego. Minister będzie osobiście interweniował dla nawiazania pertraktacji między strejkującymi a Związkiem ziemian.

Osadnictwo na kresach

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Komisja międzyministerialna dla sprawy osadnictwa wojskowego przy głównym urzędzie ziemskim zajmowała się nadaniem ziemi drobnym rolnikom, którzy z okazji regulowania granicy z Rosją zostali odcięci od swych gruntów lub uciekli do Polski, nie chcąc zostać pod panowaniem bolszewickim. Uregulowanie tej sprawy opiera się na ustawie z 17 grudnia 1920. Potrzebne na ten cel obszary obliczają na 15 do 16 tysięcy hektarów.

Sprawy polsko-gdańskie

Warszawa. (AW) Wczoraj odbywały się w prezydium Rady ministrów narady referentów ministerialnych z udziałem p. Plucińskiego nad sprawami polsko-gdańskimi. Chodziło o z górą 30 spraw, między innymi: wydalenie z Gdańska obywateli polskich, zarejestrowanie w Gdańsku polskich spółek, postępowanie władz celnych w Gdańsku, które uniemożliwiają Polsce zestawienie bilansu handlowego itd. Ustalono wytyczne do przyszłych rokowań.

OŁÓWKI „Majewskiego”
GUMY do wycierania „Myszką”

ZESZYTY, TORBY szkolne, RYSIKI i t. d.

poleca

PIÓRA do pisania „Wasilewskiego”
ATRAMENTY i t. d. „Iskra”

hurtownie po cenach fabrycznych
Dom Towarowy FR. WOJAS — Kraków, Łobzowska 12-14.

Konferencya i sankcye

Obsadzenie Frankfurtu

Frankfurt (AW). Rozehodzą się tu pogłoski, że natychmiast po zakończeniu konferencji londyńskiej obsadzi Francya Frankfurt nad Menem. Przyczyny tych pogłosek szukać należy w fakcie odmaszerowania wojska marokańskiego w kierunku miasta Höchst nad Menem. Berlińskie koła rządowe są przygotowane na nowe obsadzenie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa przewidywania te nie są trafne.

Wyczekujące stanowisko Anglii

Londyn (AW). Popołudniu odbyła się narada gabinetu angielskiego, w której wzięli udział wszyscy ministrowie. Postanowiono jednogłośnie poprzeć polityczną linię, jakiej trzymali się 4 ministrowie brytyjscy na konferencji. Mianowicie Anglicy chcą popierać sprawozdanie wydziału rzeczoznawców odnośnie do wniosków Poincarego. Jest prawdopodobnem, iż w sprawie tej wystosuje rząd angielski pismo na konferencyę. Nie uważają jednak, że zawierać ono będzie nowy wniosek, gdyż stanowisko angielskie jest już dostatecznie określone. Ze strony angielskiej żadnych nowych kroków nie poczyni się, dopóki plenum konferencji nie załatwi wniosków Poincarego. Wczoraj konferował Lloyd George z przedstawicielami Belgii i Włoch, wieczorem przyjął Lloyda Georgea król angielski.

Lloyd George uważa zerwanie za nieuniknione

Paryż (AW). Według doniesień specjalnego korespondenta „Petit Parisienne” miał Lloyd George podczas przyjęcia w belgijskim poselstwie zaznaczyć Poincaremu na jego wzmiankę o wolnej ręce w stosunku do Niemiec, że zdaniem jego zerwanie jest nieuniknione, gdyż warunki Poincarego nie dopuszczają innego rozwiązania. Charakterystyczne światło na tę zawiłą sytuację rzuca uwaga jednego z angielskich rzeczoznawców, że Francya wiedziała dobrze o oporze, na jaki natrafi ze strony angielskiej. Jeżeli Poincaremu uda się przenieść swoje plany, będzie to katastrofą dla całej Europy.

Francuski sposób myślenia

Londyn (AW). „Daily Chronicle”, uchodząca za organ Lloyda Georgea, pisze: Chcąc osiągnąć jakieś zyski z niemieckich reparacji, koniecznem jest liczenie się z rzeczywistymi warunkami. Gdyby Francya zechciała ten problem praktycznie rozwiązać, nie możnaby zwątpić o porozumieniu. Niestety jednak chce, że u Francuzów przeżąd polityczny albo wojskowy sposób myślenia.

Lloyd George nie przyjął warunków Poincarego

Londyn (AW). Rozszerzane przez agencję Havasa doniesienie o zaakceptowaniu pewnych punktów Poincarego przez Lloyda Georgea zostało zdementowane przez stronę angielską.

Pośrednictwo Belgii

Paryż (AW). Pomimo wiadomości o nieustę-

pliwością stanowisku Anglii nie tracą nadziei w Francji, że konferencya nie będzie zerwana oraz że dojdzie do porozumienia na podstawie kompromisu. Jak „Echo de Paris” donosi, miał Poincare prosić belgijskiego prezydenta ministrów o pośrednictwo. W razie uwięźnienia skutkiem pomysłu jego starań stanie się aktualną sprawą prowizorycznego moratorium dla Niemiec.

Pożyczka dla Niemiec

Paryż (AW). „Ere Nouvelle” dowiaduje się, że belgijski prezydent ministrów Theunis pozyskał dla sprawy międzynarodowej pożyczki dla Niemiec w wysokości 1 miliarda dolarów dużą część uczestników konferencji. Starania swoje poczynił Theunis w porozumieniu z amerykańskimi finansistami.

Niepokojący objaw

Londyn (AW). W dniu 10 sierpnia o godz. 7 wieczorem zapanowała w pracach konferencyjnych zupełna cisza, co uważane jest powszechnie jako **bardzo niepokojący objaw**. Wszyscy członkowie gabinetu, którzy korzystali z urlopów letnich, zostali z całym pospiechem zawezwani do Londynu na mającą się odbyć Radę ministeryalną. Programem narad ma być dyskusja nad sytuacją, która pograżyła w spokoju konferencyę. W angielskich kołach finansowych twierdzą, że separatystyczne zachowanie się Francji oznacza **krok do rozłamu między Anglią a Francją**. Doniesienia Reutera potwierdzają powagę położenia. Londyńska Rada gabinetowa rozstrzygnie o poważnej sytuacji.

Odwołanie się do Ligi narodów

Wiedeń (PAT). „Neue Fr. Presse” donosi z Londynu, że gabinet angielski na wczorajszym posiedzeniu oświadczył się jednomyślnie za poparciem polityki Lloyda Georgea i stanowiska rzeczoznawców angielskich. Jak słysząc, Lloyd George celem uniknięcia zerwania konferencji, które pociągnęłyby poważne skutki, zamierza podobno odnieść się do Ligi narodów w sprawach, co do których nie osiągnięto porozumienia.

Zgoda na politykę Poincarego

Paryż (PAT). Poincare złożył prezydentowi republiki sprawozdanie o stanie obrad konferencji i zaproponował zwołanie rady ministrów, ponieważ Lloyd George ze swej strony zwołał posiedzenie rady gabinetowej. Francuska rada ministrów zebrała się pod przewodnictwem Milleranda. Obrady dotyczyły obecnej sytuacji politycznej. Rada Ministrów przyjęła do wiadomości ostatnio przesłane depesze i wystosowała do Poincarego telegram, że jednomyślnie aprobuje jego postępowanie.

Wydalenie Niemców z Alzacy

Strasburg (PAT). Wczoraj od rana rozdzielono wśród szeregu Niemców w Alzacy i Lotaryngii rozkaz opuszczenia tych krajów. Lista wydalanych obejmuje 500 nazwisk. Termin wyjazdu wyznaczono na sobotę wieczorem.

Wyrok na eserów

Ryga. Rząd sowiecki zmienił wyrok trybunału moskiewskiego w sprawie skazanych socjal-rewolucjonistów, mianowicie karę śmierci zmieniono na **absolutną izolację na lat 10**. W razie powstania antybolszewickiego mają być ci skazańcy natychmiast **rozstrzelani w więzieniu**. Poprzedni wyrok skazywał 40 rewolucjonistów na śmierć, 10 na karę więzienia od 2 lat do 10, 10 zaś uwolniono.

Koniec strejku górników w Ameryce

Berlin (PAT). „Chicago Tribune” donosi z Cleveland, że przyszło do porozumienia między właścicielami kopalń a przedstawicielami górników w stanach Pensylwania, Ohio, Indiana i Illinois. Pozostały szczegóły do omówienia.

Ostatnie walki w Irlandyi

Leafield (PAT. Polradio). Ostatnie pozycje zajmowane przez zwolenników de Valery w Cork zostały ewakuowane. Miasto było kilka godzin w rękach republikanów. Wyładowanie wojsk rządowych w trzech punktach koło miasta uniemożliwiło republikanom dalsze utrzymanie pozycji.

Zamknięcie granicy rumuńskiej

Lwów (AW). „Gazeta Poranna” donosi, że rząd rumuński zarządził zamknięcie wszystkich urzędów celnych na granicy bukowińskiej z wyjątkiem urzędu celnego w Niepokoiowcach, a to z powodu panującego w Galicyi tyfusu.

Stosunki gospodarcze na G. Śląsku

Warszawa (AW). Dyrektor departamentu górnośląskiego w ministerstwie przemysłu i handlu, inżynier Kiedroń udzielił współpracownikowi AW następujących wiadomości o stanie gospodarczym Górnego Śląska. Nie ulega wątpliwości, mówił p. Kiedroń, że podział Górnego Śląska wywołał cały szereg bardzo ciężkich utrudnień w stosunkach gospodarczych i że trudności te nie dadzą się pomimo dużych wysiłków odrazu usunąć.

Już dawna granica celna stanowi niesłychane utrudnienie w stosunkach z Niemcami, dotychczasowym największym odbiorcą produkcji górnośląskiej, gdyż formalności związane z rewizją celną pociągają za sobą opóźnienie zwrotu wagonów i tamują normalny ruch. To też zanim personal celny i kolejowy zdołał się zapoznać z formalnościami, powstały duże zatory wagonów i kopalnie zmuszone były gromadzić znaczną ilość wydobytego węgla na zwalach, które w ten sposób coraz bardziej zapełniały się i mogły w przyszłości grozić niebezpieczeństwem pożaru.

UWAGI

W jakim celu te alarmy?

Jedna z agencji telegraficznych rozsyła już poraz drugi doniesienie, zaczerpnięte rzekomo z tak „dobrze poinformowanego” źródła, jak pisma belgijskie, że rząd sowiecki przygotowuje atak na Polskę. Doniesienie podaje nawet, że atak ma nastąpić w pierwszej połowie sierpnia i wylicza armie, dywizje i nazwiska dowódców, które to siły mają częścią napaść na Polskę, częścią trzymać w szachu Rumunię.

W jakim celu puszcza się w świat te alarmujące pogłoski, które wedle naszego najgłębszego przekonania nie mają żadnego faktycznego uzasadnienia? Przecież agencja owa powinna wiedzieć, że żadne poważne pismo nie wydrukuje jej „sensacyi”, a temsamem cel jej: dotarcie do najszerzej opinii publicznej, pozostanie chybionem! Już kilkakrotnie z autorytatywnego źródła stwierdzono, że sowieci na teraz — dalszej przyszłości nikt przewidzieć nie jest w stanie — nie mają i wobec swej sytuacji wewnętrznej nie mogą mieć agresywnych zamiarów przeciw Polsce, która znów ze swej strony daleką jest od wdania się w jakieś awantury wojenne? Skąd więc ta gorliwość w rozszerzaniu tych pogłosek?

W dodatku wspomniana agencja stoi w tak bliskich stosunkach z naszym rządem, że już ten wzgląd powinien ją wstrzymać od publikowania takich arabskich historii, które wśród znających stosunki wywołują tylko uśmiech politowania. Sprawa ta zasługuje na wysвітlenie przez kompetentne sfery, aby nie powstało wrażenie, że „coś na tem przecież jest” tam, gdzie w rzeczywistości nicma nic.

Posady dla b. podoficerów

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Ministerstwo rolnictwa wydało do władz podwładnych okólnik z wyjaśnieniem, że przy obsadzaniu stanowisk w niektórych kategoriach przysługuje przy równych kwalifikacjach pierwszeństwo byłym podoficerom zawodowym.

Porozumienie między Rzeszą a Bawaryą

Wiedeń (PAT). „Neues Wiener Journal” donosi z Berlina, że rokowania między rządem Rzeszy a delegacją bawarską zostały wczoraj wieczorem ukończone. Jak słysząc, porozumienie miało nastąpić na tej podstawie, że rząd bawarski cofnie swe rozporządzenie, a rząd Rzeszy zobowiąże się do złożenia w Reichstagu oświadczenia, iż na przyszłość nie będzie przedkładał ustaw, które mogłyby uszczuplić suwerenne prawa poszczególnych krajów.

Umowa niemiecko-amerykańska

Eilwese (PAT). Wczoraj podpisany został w Berlinie przez kanclerza Wirtha i amerykańskiego posła Hughthona układ w sprawie utworzenia mieszanej komisji niemiecko-amerykańskiej dla ustalenia amerykańskich żądań odszkodowawczych. Komisja rozpocznie swe czynności w ciągu dwóch miesięcy. „Vossische Zeitung” i „Deutsche Allg. Zeitung” podnoszą, że układ ten jest pierwszym krokiem

do podjęcia przyjaznych stosunków między Ameryką a Niemcami.

Znowu skład broni w Niemczech.

Wiedeń (PAT). „Arbeiter Zeitung” donosi, że w Meiningen wykryto wielki tajny skład broni, w którym znaleziono 15 karabinów maszynowych, 25 pistoletów maszynowych, 50 karabinów, 60.000 naboju, 400 ręcznych granatów i inny materiał.

Aresztowanie sprawcy zamachu na Rathenaua

Frankfurt n. M. (PAT) Wspólnik zamachu na Rathenaua Ernest von Salomon został tu aresztowany.

Wotum zaufania dla gabinetu włoskiego

Rzym (PAT) Izba przyjęła wimiennem głosowaniu wniosek o wyrażenie rządowi wotum ufności 247 głosami przeciw 121.

Rzym (PAT) Poseł faszystyczny Ginata, który podczas posiedzenia parlamentu groził, że będzie strzelał, a w czasie przerwy napadł jednego z najstarszych posłów, socjalistycznego deputowanego Canete, na wniosek prezydium parlamentu będzie oddany pod sąd.

Sejmowa ordynacja wyborcza

Objaśnienia i wskazówki

Napisał dr Józef Rosenzweig

IV.

PUBLICZNE OGŁOSZENIA WYBORCZE W GMINACH

Najpóźniej 10 dnia od daty ogłoszenia wyborów Starostwo wzgl. Magistrat poda do wiadomości we wszystkich gminach podział okręgu wyborczego na obwody głosowania, lokale wyborcze i lokale urzędowe każdej komisji obwodowej z osobna. W tym samym czasie ogłosi Generalny Komisarz Wyborczy skład osobowy i lokal Urzędowy Państwowej Komisji wyborczej. Najpóźniej w 14 dniu od daty ogłoszenia Komisja wyborcza we wszystkich gminach dzień wyborów, godziny głosowania, liczbę posłów, którzy mają być w okręgu wybrani, miejsce, czas, sposób i ostatni termin zgłaszania listy kandydatów, tudzież skład osobowy i lokal urzędowy okręgowej komisji wyborczej.

Najpóźniej w 20 dni po dniu ogłoszenia wyborów zawiadamia prezes okręgowej komisji wyborczej naczelnika gminy o składzie obwodowych komisji wyborczych i podaje ten skład osobowy do publicznej wiadomości.

Wszystkie te ogłoszenia powinny być wykonane przez rozlepianie afiszy.

SPISY WYBORCÓW

Naczelnicy gmin (prezydenci, burmistrzowie, wójtowie) najpóźniej do dnia 20 od daty ogłoszenia wyborów sporządzają dla każdej miejscowości spis wyborców w trzech egzemplarzach.

Jeżeli miejscowość jest podzielona na dwa lub więcej obwodów głosowania, należy ułożyć spis dla każdego obwodu z osobna.

Dla każdego wyborcy należy w spisie wyborców, wpisać w porządku alfabetycznym imię, nazwisko, dzień, miesiąc i rok urodzenia, względnie wiek, wreszcie datę od kiedy mieszka w okręgu.

W miastach liczących więcej niż 10,000 mieszkańców, każdy wyborca może w ciągu dni 10 od ogłoszenia wyborów żądać od naczelnika gminy (burmistrza) odbitki spisu wyborców. Naczelnik gminy wyda odbitkę listy wyborców zamawiającemu najpóźniej 21 dnia po dniu ogłoszenia wyborów za zwrotem kosztów.

Najpóźniej 21 dnia od ogłoszenia wyborów przesyła naczelnik gminy trzy egzemplarze spisu wyborców obwodowej komisji wyborczej wraz z materiałami statystycznymi, a komisja obwodowa po zbadaniu list wyborców jej obwodu ogłasza termin do reklamacji, a równocześnie, w każdym razie najpóźniej 27 dnia od ogłoszenia wyborów przesyła obwodowa komisja jeden egzemplarz spisu wyborców okręgowej komisji wyborczej.

Spisy wyborców będą wyłożone do przejrzenia począwszy od 28 dnia od ogłoszenia przez 14 dni w lokalu urzędowym obwodowej Komisji Wyborczej codziennie przez 6 godzin. Prawo przeglądania spisu wyborców uprawnia także do robienia sobie notatek i wyciągów z listy wyborców.

Każdy obywatel ma prawo wnieść do Komisji Obwodowej reklamację przeciw pominięciu go lub kogokolwiek innego w spisie wyborców, jak

również przeciw zamieszczeniu na liście kogośkolwiek nieuprawnionego.

WZÓR PODANIA REKLAMACYJNEGO

Do Komisji Wyborczej Obwodowej

Józef Szywała zamieszkały w .....
uprasza

o zamieszczenie go w spisie wyborców do Sejmu i Senatu z gminy ..... gdyż, jak wykazuje załączona książka robotnicza (dokument wojskowy) i książka meldunkowa podpisany liczy lat ..... jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, z zawodu ..... i mieszka od dnia ... 19... w gminie ....., a nie jest wedle obowiązujących ustaw pozbawiony prawa wyborczego.

(Miejscowość) data,

podpis.

WZÓR PODANIA O WYKREŚLENIE WYBORCY ZE SPISU

Do Komisji Wyborczej Obwodowej

Jan Stachurski .....
uprasza

o wykreślenie ze spisu wyborców gminy ..... Jana X. zamieszkałego pod Nr. porz. .... gdyż był w roku 19... karany za lichwę (lub zmarł).

(Miejscowość) data

podpis

Reklamacje bezimiennie nie będą przyjmowane.

Gdyby wyborca żądając wpisania go na listę wyborców nie przedłożył wszystkich potrzebnych dowodów powinna go Komisja Wyborcza wezwać do uzupełnienia przedłożonych dowodów.

O wniesieniu reklamacji o wykreślenie pewnej osoby z listy wyborców należy osobę tę zawiadomić o tem w przeciągu 24 godzin, aby w ciągu 3 dni wniosła sprzeciw. Następnie Komisja Obwodowa orzeka o reklamacjach. Przeciw decyzjom Obwodowej Komisji Wyborczej przysługuje każdemu wyborcy prawo zażalenia do Okręgowej Komisji Wyborczej w ciągu dni trzech od daty doręczenia przez dziennik podawczy Komisji Wyborczej Obwodowej.

Jeżeli wnoszącemu reklamację nie doręczono decyzji Komisji Obwodowej w takim razie termin do wniesienia zażalenia do Okręgowej Komisji Wyborczej liczy się od daty ogłoszenia decyzji na tablicy ogłoszeń Obwodowej Komisji Wyborczej. Decyzje Okręgowej Komisji Wyborczej wolno zaskarżyć pokrzywdzonemu do sądu Najwyższego w ciągu 48 godzin od daty doręczenia decyzji.

Od chwili zatwierdzenia spisu wyborców na skutek postępowania reklamacyjnego przez Okręgową Komisję Wyborczą wolno w listach wyborczych czynić uzupełnienia na mocy wyroku Sądu Najwyższego.

Najpóźniej w 66 dniu od daty rozpisania wyborów wyłoży przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej ostateczny spis wyborców do publicznego przeglądu przez 5 dni. (C. d. n.)

Takież są podstawy powstałego w Ameryce Kościoła tej nazwy?

Kościół Narodowy różni się od rzymskiego zasadniczo — głównie wprowadzeniem **pierwiastka demokratycznego** w ustrój kościelny. W Kościele Narodowym właścicielem majątku kościelnego jest lud, który kościół i plebanię stawiał i na ich utrzymanie łoży, i on majątkiem kościelnym zarządza — podczas, kiedy w rzymskim jest to sprawa hierarchii kościelnej z papieżem na czele, przyczem w Ameryce gdzie jasno musi być postawiona kwestya własności — ustawowym właścicielem jest biskup.

Ponieważ biskupami Polaków w Ameryce byli i są Irlandczycy i Niemcy, nieprzychylni Polakom, więc wydają często zarządzenia, zmierzające wprost lub pośrednio do wynarodowienia naszych rodaków, co jest powodem częstych i gorszących zatargów, z których Polacy wychodzą zawsze z przegrana jako nie-właściciele i nie mający do mówienia w kościele.

Nie zaprzestali, wprowadzić, Polacy budować i nadal kościołów, ale wielu z nich postanowiło nie zapisywać ich na biskupów irlandzkich i niemieckich, tylko na parafie i zarządzać odtąd majątkiem kościelnym przez wybrany przez siebie komitet parafialny.

Pierwsza taka parafia narodowa powstała w r. 1837 w Scranton w Pensylwanii, a na jej czele stanął ks. Franciszek Hodur, proboszcz z Nanticoke.

W 2 lata później wprowadzono do nabożeństw liturgicznych język polski tak, że dzisiaj wszystkie modlitwy i nabożeństwa (nawet msza) odprowadzane bywają w języku polskim.

Po ukończeniu wojny światowej zniesiono przymusowy celibat dla księży Kościoła Narodowego. Mogą się więc księża żenić lub też pozostać w stanie bezżennym; zależy to od ich woli i upodobania.

Zwolennicy Kościoła Narodowego osiągnęli do r. 1921 liczbę 56 parafii; ilość ich wzrastała więc stosunkowo szybko, jeżeli się zważy olbrzymie trudności, które stały na przeszkodzie rozwojowi jak: ciężka walka o byt naszych uchodźców, rozproszenie między obcymi narodami, myśl o rychłym powrocie do Ojczyzny, nie usposabiająca do zapisywania się do Kościoła, nie uznawanego w kraju rodzinnym, wreszcie silne przeciwdziałanie pochodzące ze strony Kościoła rzymskiego w Ameryce a starające się wszelkimi sposobami dyskredytować działalność Kościoła Narodowego i jego pracowników.

Mimo tych wszystkich przeszkód coraz to większa liczba Polaków tak w Ameryce jak i obecnie w Polsce zgłasza się do Kościoła Narodowego, tak, iż daje się odczuwać dzisiaj wielki brak księży, którzyby potrzeby duchowe zgłaszających się zaspokoić mogli.

Mogłaby w Kościele Narodowym znaleźć pole do pracy i ta część inteligencji, która narzeka na obojętność w swojej sferze w stosunku do zagadnień wiary, obojętność, którą przypisują zbyt niemu dogmatyzmowi w nauczaniu religii w szkołach i wprowadzonemu przezeń uspieniu duszy prof. Zdzichowski i Kumaniecki w referatach zbiorowej pracy: „O naprawie Rzeczypospolitej”. Kościół rzymski bowiem przez dogmatyzowanie zasad, pojęć, a nawet wyrażen odnoszących się do zagadnień wiary uniemożliwia wszelkie swobodniejsze wypowiedanie myśli, czy nawet uczuć religijnych.

W Polsce wnieśli wyznawcy Kościoła Narodowego do Ministerstwa Wyznań Rel. i Oświaty Publicznej podanie o legalizację jeszcze zeszłego roku 18 sierpnia, ale dotychczas jej nie otrzymali.

Dziwnem się to wydaje tembardziej, że artykuły 115 i 116 Konstytucji Rzeczypospolitej wyraźnie mówią o tem, że: „państwo nie może odmówić uznania związkowi religijnemu, których urzędnicy, nauka i ustrój nie są przeciwne porządkowi publicznemu, ani obyczajności publicznej”.

Tego zarzucać nie można Kościołowi Narodowemu, bo gdyby tak było, toby nie zdołał utrzymać się dotychczas przez 25 lat w państwie tak praworządne, jakim jest Ameryka. Jeżeli Kościół Narodowy polski mógł otrzymać legalizację w Ameryce, w kraju obcym nam językiem i narodowością — to tem łatwiej powinien uzyskać prawne uznanie w kraju ojczystym swych wyznawców. Obawa czyników rządowych przed niezadowolonymi sejmowymi grupami klerykalnymi, nie powinna być aż tak wielka, aby powstrzymać przed postępowaniem zgodnym z ustawą konstytucyjną.

A i wobec zagranicy Polska nie powinna stwarzać podstawy do sądów, że jest pod względem religijnym państwem nawskróś nietolerancyjnym.

25-lecie

Kościół Narodowy

Z ataków prasy klerykalnej na Kościół Narodowy lub skutkiem jakiegoś echa jego siostrę, iż dotąd nie uzyskał w Polsce prawa legalnego bytu — dowiaduje się ogół czytający, że taki kościół istnieje. Wielu jednak, o ile się nie stykało z reemigrantami z Ameryki, nie o nim prawie nie wie poza nazwą. Tymczasem ma on za sobą już 25 lat istnienia; przeżył już próbę ćwierci wieku i dziś wraz z falą powrotną dawnych uchodźców z Ameryki — kolacje do wrót Sejmu o zatwierdzenie.

„Kochacie, a będzie wam otworzone” — powiada Ewangelia, ale co czynić, gdy klucznicy zatykają sobie uszy?...

Dla informacji zatem czytelników, czem jest ów kościół — tak dotąd niegościnnie w Polsce przyjęty — podajemy szereg faktów i uwag znawcy tego Kościoła. Nie zachęcamy, ani nie zniechęcamy nikogo do treści żadnego wyznania. Każdy odpowiada tu za siebie. Nika-

nikomu nie ma prawa niczego narzucać lub odmawiać.

To jest elementarna zasada tolerancji religijnej.

Głoszą to i paragrafy niektóre konstytucji naszej. Ale z czyjej winy pozostają one dotąd martwą literą? Z winy „konstytucjonalistów” — jak siebie z racy warcholsko prowadzonej walki przeciw Naczelnikowi Państwa — nazywają endecko-klerykali.

Tyle niech za wstęp nasz do zapowiadzanego artykułu posłuży.

Kościół Narodowy w Ameryce zorganizowany przez ks. Hodura (obecnie biskupa tego kościoła) obchodził dnia 14 maja b. r. 25 lecie swego istnienia.

Z Wolnej Ameryki, która pierwsza przez usta swego prezydenta, Wilsona, ogłosiła jeszcze podczas wojny niepodległość Polski, szły do nas i idą nie tylko dolary, które przyczyniają się wiele do odrodzenia gospodarczego kraju, ale idą tak, że stamtąd i prądy religijne przypominające — powstałe u nas w umysłach reformatorów XVI wieku, opowiadających się za utworzeniem Kościoła Narodowego.

Rewelacje „Timesa” o bolszewikach

Z czerwonych dokumentów

Warszawski „Kuryer Polski” pisze:

Obecni władcy bolszewicy zachowali ze spi-skowej epoki przedrewolucyjnej grafomaństwo, które nie pozwala otaczać ścisłą tajemnicą ich poczyni. Od czasu do czasu najtajniejsze do-kumenty dostają się w niepowołane ręce, za do-bre pieniądze oczywiście, i wtedy idą w świat, odsłaniając to, co rząd sowiecki pragnąłby zachować w najgłębszym ukryciu przed obcem o-kiem. Dokumentów takich ogłoszono już szer-szemu światu sporo, a obecnie „Times” ogłasza rzeczy świeże, znamienne i interesujące.

Miedzy temi dokumentami znajduje się „ściśle tajny” okólnik komitetu wykonawczego trzeciej międzynarodówki, datowany dnia 3 lipca r. b. i wykazujący związek między Irlandią a propa-gandą bolszewicką. Z okólnika tego dowiaduje-my się, że hr. Markiewiczowa uważana jest przez Moskwę za „towarzyszkę” i że trzecia międzyna-rodówka uważa Irlandię za atut w grze przeciw Anglii, podobnie jak Indye. Stąd nie należy szczenić środków pieniężnych w celach podtrzy-mania zawichrzeń wśród proletariatu irlandz-kiego.

Nadto interesujący jest list z d. 10 czerwca, na-pisany przez ludowego komisarza pracy Sere-briakowa do kolegi Winokurowa, a wzywający go do niezwłocznego powrotu, albowiem jest nie-zbędny wobec panującego w Moskwie zamieszka-nia. „Lewica” żąda zwołania kongresu partyjne-go (komunistów) gdyby wszakże został uchwa-lony, doprowadzi do bankructwa.

Najwięcej troski przyczynia jednak komisa-rzowi ludowemu zachowanie się Radka, który zajął wobec komitetu neutralnego i Trockiego „stanowisko tajemnicze” i budzi wrażenie, że o-pracowuje spisek, albo też sposobi się do jakie-goś czynu. Wspominano o utworzeniu tryumwi-ratu Trocki—Radek—Lebedjew, ale jest to nie-prawdopodobne dlatego, że nikt, oprócz Dzier-żyńskiego, nie mógłby wystąpić tak jawnie i dla-tego, że popularność Trockiego jest — mytem.

Skrudlik—Zamorski

Warszawski „Kuryer Informacyjny” pisze:

„Śledztwo przeciwko aresztowanym o szpiegostwo na rzecz dwóch ościennych państw por. dr. Mieczysławowi Skrudlikowi, Bolesławowi Grüdigerowi, Łazarzowi Gelle-rowi vel Grubemu, Mojsie Kaufmanowi, Jencie Frydmanowi, Hibsengowi Sochaczewskiemu, Kaumie Chęcińskiemu i Mirosła-wowi Filipkowskiemu — zostało, jak dowia-duje się „Kuryer” zakończone.

Przeciwko wszystkim oskarżonym wygo-

towany zostanie łączny akt oskarżenia, ja-ko jednej grupie organizacji szpiegowskiej.

Proces odbędzie się około 15 października. Rozprawy będą odbywały się przy drzwiach zamkniętych z uwagi na fakt, iż głównym przedmiotem procesu będzie ustalenie współ udziału oskarżonych w wywiadzie wojsko-wym sztabu sowieckiego.

Jak wielką wagę do tego wywiadu przy-wiązuje sztab sowiecki, służy dowód, iż do Polski byli wysyłani specyjalni emisariusze szpiegowscy z Rosyi, którzy mieli za zada-nie za wszelką cenę zdobycia w tej sprawie materiałów.

Za człowiekiem stojącym pod tak ciężkim i tak hańbiącym oskarżeniem, jak Skrudlik, zgóry ujmując się, jak już notowaliśmy, endecki poseł Zamorski. Nie zraża go nawet to, co czę-sto u endeków przeważa inne oceny, że w ban-dzie szpiegów, do której akt oskarżenia ma za-lieżyć jego pupila — widać niejako samę na-zwiska żydowskie... Potwierdzałoby to uwagę warszawskiego „Kuryera Porannego”, że nie tylko „ościenne mocarstwa” i ich sztaby miały wgląd w poufne dokumenty, dotyczące polskich spraw wojskowych, lecz że z „uprzejmości infor-matorskiej” p. Skrudlika korzystał i sztab endecki dla uprawiania swojej polityki wojskowej.

Sam bowiem sentyment stąd powstał, iż Skrudlik w początkach istnienia niepodległej Polski uczestniczył w spisku na Belweder, chy-baby nie wystarczał: iluż tam było, że wymie-nimy choćby ks. Sapiechę, o których endecja za-pomniała.

W każdym razie — nie wchodząc nawet w to, jaki interes ma endecja w obronie Skrudlika — przyznać trzeba, że p. Zamorski jest bardzo o-fiarny dla partyi, skoro nie waha się kłaść swo-jego nazwiska tam, gdzie nawet endek. bardziej wybredny możeby wolał przejść z chusteczką przy nosie.

List ze zdrojowiska

Szczawnica 8 sierpnia.

W Szczawnicy bawiła komisja międzymi-nisteryjalna w sprawie przeprowadzenia rozma-itych inwestycji. Właściciel, znany magnat, po-siadał kilkunastutysiąc morgowego obszaru lasów, zabiega wszelkimi siłami, aby ubogi rząd polski udzielił milionowych subwencji na urządzenia, które własnym kosztem winien przeprowadzić hr. Stadnicki, ciągnący ze zdro-jowiska wielomilionowe dochody. Komisja za-bawiła parę dni, spędzając czas bardzo przyje-mnie. Członkowie jej przybyli z Warszawy au-tem rządowem, a mając je do rozporządzenia, odbywali wycieczki, oprócz tego gruntownie zwiedzali restaurację zakładową, gdzie hr. Sta-dnicki przyjmował ich bankietami.

niemniej jednak, ponieważ taka chwalebna wstrzeźliwość — jakto gdzieś indziej w uzo-nych księgach dowodzą światli mężowie, mię-dzy którymi doktorów i ojców kościoła nie brakuje — jest i dla doczesnej naszej plugawej po-włoki cielesnej i dla lotnego choć niedoskona-łego ducha zbawienną, nie od rzeczy będzie pa-miętać o tem i na wilgiaturze.

Zwłaszcza skoro zgodzimy się na moje zapa-trywanie, że: pensjonat jest jako ta arka na falach namiętności, a przez ciągle nieumiarko-wane współzycie łatwo mogącą nastroczyć myśl i sposobność grzechu. A że się to niby zawsze do uzdrowiska jedzie celem poratowania zdro-wia, a już w każdym razie, celem pokrzepienia nadwątłych nerwów, więc — tak już bywa najczęściej — dba o to zarząd, by nerwy — te głupie nerwy jaknajpóźniej doprowadzić do ró-wnowagi, żeby też uchwycić Boże któryś bardziej zdenerwowany pacjent nie drapnął przed na-dejściem jesieni nie wyrównawszy rachunku, tam gdzie rośnie pieprz płacony dolarami.

Dlatego też urządza się zwykle co tydzień dwa razy, a raz to już obowiązkowo, produkcje ar-tystyczne z reünionem albo reünion z produk-cjami artystycznymi jak kto woli i jak komu wygodniej.

Nowo zaś chyba narodzony matołek by sądził w dobrej wierze, że chodzi tutaj o część arty-styczną wieczoru — człowiek zaś uczciwy, za-opatrzone w bilet, kartę klimatyczną i dowód osobisty, będący przeto z swem obywatelskiem sumieniem w porządku, wie, że reünion, reünion, i jeszcze raz reünion tylko i reünion wy-lącznie jest tutaj magnesem i celem. A że lu-dzie mają śmieszne narowy i że fox-trott i

W roku minionym głośną była sprawa Szczaw-nicy i jej bezprawnej sprzedaży, o czym wiele razy pisał „Naprzód”. Jak wiadomo, Józef Sza-lay zapisał Szczawnicę Akademii Umiejętności w Krakowie, z wyraźnem zastrzeżeniem w te-stamencie, że ona ma służyć narodowi i nauce polskiej, aby nie była sprzedawaną. Przed 30 laty zgłaszał się Czech Mattoni, który znając ogromną wartość źródeł, ich bogactwo, chciał zapłacić półtora miliona koron, więc na owe czasy ogromną sumę. Akademia Umiejętności, a względnie jej ówczesny sekretarz Smolka na to nie zgodził się. Kiedy jednak w Akademii Um. rządy się zmieniły, w kilkanaście lat potem Akademia — potargana wolę zmarłego i wyzby-ła się bezcennego majątku za 460 tys. koron, w ten śmieszny sposób, że nowonabywca dał 100 tysięcy zadatku, a resztę pozwolono mu spłacać przez 20 lat po 9 tys. K półrocznie. Sprawę tej sprzedaży poruszył poseł tow. dr. Marek, praco-wał nad nią z całym poświęceniem. Niestety zwyciężyły inne względy dość ciemnej natury. Sprawa poszła w odwołkę. Jednakże kiedy w Sejmie warszawskim atmosfera nieco się oczy-ści, wtedy bezprawna sprzedaż znów wyjdzie na jaw a wierzymy niezachwianie, że krzywda zostanie naprawiona i własność narodowa wró-ci do narodu.

Obecnie spłaca hr. Stadnicki raty po 16 tys. rocznie, podczas gdy za pokój w willach swo-ich bierze po 60 tys. miesięcznie, a ma tych po-koi kilkadziesiąt. Nic też dziwnego, że Szczawnica przynosi mu ogromne dochody. I te dochody winien właściciel obracać na urządzenia, na dźwignięcie źródła z zaniedbania, w które swoją gospodarką go pchnął. Roku zeszłego, kiedy groźba odebrania Szczawnicy wisiała, hr. Sta-dnicki członkom komisji sejmowej solennie przy-rzekł, że będzie dbał o rozwój i że wszelkie u-rządzenia przeprowadzi własnym kosztem. — Jakimże czołem śmie obecnie zabiegać o sub-wencję? Zdrojowisko szczawnickie jest przed-sięwzięciem prywatnem i o ulepszenie jego wi-nien dbać tylko przedsiębiorca, który ciągnie milionowe zyski, rząd zaś wtedy tylko mógłby łożyć, gdyby Szczawnica była własnością publi-czną.

W spokojniejszych nieco czasach, kiedy nowy Sejm się zbierze, złożony zostanie memoriał, po-ruszający całą sprawę Szczawnicy, dziwne ko-leje, jakie przechodził spór w Sejmie, w który wstawili się dr. Tarnawski, Rottermund, Gałęcki, dr. Mikołajski itd. Sądzimy, że sumienie uczciwych posłów poruszy się i ci nie dopusz-czą, aby kosztem ubogiego skarbu polskiego na-pychano kieszenie magnatów.

Rozpowszechniajcie „Naprzód”

schimmy panują epidemicznie jak n. p. ubiegłe wiosny... księgosusz, więc też reünion chociaż by z jedną starą koślawą bassetą i piskliwym klarnetem, liczyć może na powodzenie.

Bo trzeba by chyba być z gutaperki albo z ma-ozki Nestla ulepionym manekinem żeby nie czu-waryackiej rozkoszy jaka się w tym słowie mie-sci. Znałem zawodowych, złych, wiecznie roz-drażnionych hypochondryków, co to siedm lat rzędu wmawiali w siebie wszystkie do tej por-przez kongresy lekarskie wymyślone chorob po kolei, starych, doświadczonych, solidnych zrównoważonych neurasteników, mądrych ucze-nych nerwowców, wątrobiarzy, reumatyków brzuchoburców, którzy zasiadali w sali balow-sztyni w swoich pomiętych frakach i celulo-dowych gorsach ze złośliwie wykrzywioną twi-rzą ludzi, których potrafił świeżo lakierowan tramwaj, którzy po pierwszych wstępnych ta-łach stawali księ radośni i uśmiechnięci i nowoupieczony maturzysta.

Bo też ślizgasz się rozradowanem okiem y wyprężonych upaleń słońca, wymasowywane vibracyjnie, wykąpanych w igliwiu, soli, silw-nie, borwinie, jodzie, bromie, gazie, chininie, aspirynie ramionach i plecach i aż cię wsty-siedzieć pod ścianą i żal że cię Pan Bóg n-stworzył kobietą.

Przy pierwszym pas myślisz o swoim reün-tyzmie i o nędzy wśród dzieci murzyńskie przy drugim wspominasz najgorsze czasy wo-skowe, przy trzecim zawieruje ci w oczach dyabli wzięli twój kurację, — zginasz się je sekretarz prezydyalny przed twoim vis a vis prosisz ją pięknie o turę.

(Dokończenie nastąpi).

K. F. ENPEE

Tam gdzie żyły jaskiniowe niedźwiedzie

IV.

Ze nie o wszystkich rozkoszach wakacyjne-go żywota do tej pory wspominałem, niechaj mnie wytłumaczy szczerzy i chwalebny wzgląd na moralność publiczną, wiadomo bowiem, że dziennik wpaść może nagle a niespodziewanie przy łada niewinnej sposobności do rąceń istot w państwo żyjących (wiadomo: — nie wszyst-kie panny są mężatkami!) a zresztą, nawet gdybym ten niemały skrupuł zdołał przezwyciężyć, to jednak miećbym zawsze musiał na u-wadze, że, jakto pięknie pisze ks. Biskup prze-myski Sebastian Pelczar, nie trzeba sądzić ja-koby małżonkowie nie mogli przekroczyć miary. Posłuchajmy tylko: ... do czystości małżonków powiem tyle, że i dla nich są pewne granice, któ-rych przekraczać bez grzechu nie mogą, bo nie-tylko ten grzeszy kto kradnie wino cudze, lecz i ten kto się na własnem upija. Od tego uszrze-że ich pamięć, że Bóg na nich patrzy, że Anioł Stróż nieodstępnie im towarzyszy, jakoteż mi-łość, ta miłość, która i teraz wielu cnym mał-żonkom doradza wstrzeźliwość, zwłaszcza w czasie wielkiego postu.

A więc! — pamiętajmy!

„W czasie wielkiego postu!”

Wprawdzie i do wielkiego i do wszystkich in-nych postów jest jeszcze spory kawał czasu,

Chadecya a rocznicowy festyn legionistów

Gdy o pieniądze chodzi...

W Siedlcach w rocznicę legionową w dn. 6 sierpnia urządzono w ogrodzie miejskim zabawę drugiej dywizji legionowej.

Komitet, urządzający ową zabawę, zapowiedział podział dochodu na dwa cele. Popatrzymy jakie? Korespondent warszawskiego „Kuryera Porannego” pisze o tem:

Dochód z niej (zabawy) przeznaczono na fizyczne wychowanie żołnierzy tejże dywizji i kulturalno-oświatowe partyi Chrześcijańskiej Demokracji m. Siedlec (!)

Spostrzegli się trochę zapóźno pp. protektorowie, że mieszkańcy mogą zbojkotować podstępne łowienie gotówki na akcyję wyborczą stronnictw, posiadających po kilku członków — tych samych w każdym — i zarządzili pozaklejać na wszystkich ogłoszeniach nazwy stronnictwa, które zabrał^o połowę dochodu z zabawy.

Zaiste można się zdumiewać, nad cynizmem chadecyi, czy jej protektorów, skoro się zważy, jak chadecya oczemnia akcyję legionową, i poniża datę 6 sierpnia!

Równocześnie zaś staje do podziału, gdy chodzi o „obole” z zabawy żołnierskiej legionistów — w tym dniu dla nich tak pamiątkowym.

Ale nie mniej zdumiewającym jest, iż dowództwo siedleckie zgodziło się na to, ażeby mieć coś wspólnego z tą grupą.

Słusznie kończy ów Siedleczanin uwagę:

„Dowództwu 2-iej dyw. leg. przypomnieć należy obecnie udział przesa klubu Ch. D. posła p. Ludomiła Czorniewskiego w zamachu 5 stycznia 1919 roku, głosowanie 26 lipca r. b. i t. d.”

Trudno sobie bowiem wyobrazić, ażeby obie strony: organizacja chadeccka i dowództwo nie wiedziały o tem, że stają się współnikami dochodów z festynu!

Na monstrualność poniekąd tego połączenia narzekala publiczność siedlecka, sympatyzująca z legionistami, którą zrażala z drugiej strony firma chadeccka.

Zalepiono tę nazwę, lecz doprawdy, nie stworzyło to plastra na kompromitacyę.

wy w sprawie obecnej sytuacji politycznej i przyszłych wyborów o Sejm. Po referacie tow. Froehlicha uchwalono rezolucyę, piętnującą prawicę za jej destrukcyjną robotę, zdążającą do zaprowadzenia anarchii w państwie, dalej domagającą się od rządu skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, oraz walki z lichwą żywnościową. W końcu uchwalono pracować z całych sił przy wyborach, aby wypadły po naszej myśli i popierać prasę partyjną PPS.

— o o o —

Z ruchu w okręgu rzeszowskim.

Komitet miejscowy w Rzeszowie przystąpił energicznie do pracy celem skonsolidowania sił całego okręgu wyborczego. Dnia 9 lipca odbyła się konferencya delegatów Rzeszowa, Jarosławia, Przeworska, Niska i Łańcuta, na której powzięto uchwałę w sprawie organizowania komitetów wyborczych w miastach i wsiach. W myśl tej uchwały komitet rzeszowski zwołał na 30 lipca konferencyę powiatową, w której brało udział kilkudziesięciu delegatów reprezentujących 22 wsie i miasteczka. Przewodził tow. Pasierb, sekretarzował tow. Hawlicki. Referaty wygłosili tow. Krwawicz i Hawlicki, przedstawiając odpowiednie rezolucyę. W dyskusyi zabierało głos wielu tow. wykazując wielkie zrozumienie walki z demokracją. Wybrany został komitet powiatowy dla kontynuowania pracy w powiecie. Dnia 6 sierpnia odbyła się w sali Sokoła w Rzeszowie konferencya całego okręgu wyborczego. Tow. Krwawicz powitał delegatów, następnie zaproponował prezydium, do którego weszli tow. Żatki i Zaufal. Referaty wygłosili tow. Chudy i Krwawicz o sytuacji politycznej i o organizacji komitetów i mężów zaufania. Wybrany został komitet okręgowy, któremu konferencya poleciła definitywne zatwierdzenie listy kandydatów. Konferencya komitetu okręgowego odbędzie się w sobotę 12 sierpnia z udziałem członka C. K. W. i O. K. R. Konferencya poleciła komitetom powiatowym wygotowanie list składkowych na fundusz wyborczy, jak również przestrzeganie opłacenia podatku partyjnego. Na tem konferencyę ukończono i delegaci rozjechali się z otuchą i wiarą w zwycięstwo klasy pracującej.

O pomoc dla młodzieży akademickiej

Zjazd Związku Bratnich pomocy polskiej młodzieży akademickiej ogłasza odezwę, z której podajemy kilka ustępów:

„Nauczani od Was, Ojcowie, że naszym obowiązkiem będzie służenie narodowi, że konieczną do tego jest nauka, gruntownie a zarazem swobodnie i z pojęciem celu nabyta, chcemy w Tow. naszym koleż. i pomoc braterską niezbędne warunki swobodnego nauki rozwoju, w wykonanie wprowadzić.

Sprawa nasza jest już temsamem sprawą kraju całego, że należyte w nauce postępy nie są możliwe, dopóki ucząca się młodzież walczyć musi z nędzą i niedostatkiem. Pomoc Wasza na tej drodze będzie nam zachętą i utwierdzeniem w zaczętem zadaniu.”

Takie cele wytknęła sobie przed pół przeszło wiekiem, w 1865 r., Bratnia Pomoc uniwersyte- tu Jana Kazimierza we Lwowie, tak brzmiał apel do starszego społeczeństwa jednej z pierwszych w Polsce placówek samopomocy koleżeńskiej. Po sześćdziesięciu niespełna latach apel polskiej młodzieży zorganizowanej w ogólnopolskim Związku Bratnich Pomocy niepodległej już Rzeczypospolitej brzmi:

„Pójdźcie z nami, zobaczcie, w jakich warunkach żyje i uczy się akademik polski, jak warunki te urabiają jego duszę i wpływają na kształcenie umysłu, poznajcie jego psychikę.”

Dalej odezwą wywodzi:

„Młodzież akademicka niema podręczników i nie może się uczyć; 75 procent tej młodzieży zarobkuje twardą pracą, która najczęściej koliduje ze studiami. W samej stolicy 1500 akademików pozostaje bez dachu nad głową, drugie 1500 wegetuje w przepelnionych i prymitywnych ogniskach, gdzie jedno krzesło przypada na 6 osób, jeden stół na 12, jedna szafa na 18. Byt kuchen akademickich jest zagrożony.”

Kończy się apelem:

„Apelujemy do Sejmu, rządu i władz komunalnych, by wyznaczyły odpowiednie place pod budowę Domów Akademickich i asygnowały niezbędne kredyty i świadczenia w naturze, mające zapoczątkować wielką akcyję budowy ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej akademickiej. — Apelujemy do instytucji społecznych i ogółu obywateli: Organizujcie się dla akcji pomocy akademikom, względnie zapisujcie się na członków już istniejących organizacji i śpieszcie w imię najistotniejszych interesów państwowych skademickim organizacyom gospodarczym z daniem w gotowiźnie i w naturze! Składajcie ofiary na rzecz budowy domów akademickich, podtrzymujcie egzystencyę kuchen akademickich, zaofiarowujcie młodzieży odpowiednie prace zarobkowe. Popierajcie wydatnie w okresie przejściowym pomoc doraźną, zanim przy waszem współdziałaniu dzwigniemy trwałe fundacye, na długie lata obliczone, które umożliwią polskiej młodzieży akademickiej, a przez to narodowi, dotrzymanie kroku całemu światu cywilizowanemu.”

Dary w gotówce i w naturze przyjmuje Prezydium Związku Bratnich Pomocy Warszawa, Kopernika 41, akad. centrala samopomocy we Lwowie ul. Łozińskiego 7, centrala akad. Bratnich Pomocy w Krakowie ul. Jabłonowskich 10.

Głos rozpacz robotników rolnych

Związek zawodowy robotników rolnych Rzeczypospolitej na powiaty Tarnobrzeg—Nisko—Mielec wzywa poraz ostatni miarodajne czynniki, jak ministerstwo pracy i opieki społecznej, inspektoraty pracy, by zajęły się robotnikami rolnymi, zmuszając Związki ziemian jakoteż poszczególnych obszarników, by nareszcie uregulowali płacę i pracę tych biedaków, gdyż za skutki, które każdej chwili wybuchnąć mogą z powodu głodu i nędzy, czynimy i ch odpowiedzialnymi.

Dla przykładu niech posłuży kilka faktów: Obszarnik Biegeleisen w Nagnojowie p. Tarnobrzeg płaci fernalowi aż 270 m pensyi miesięcznie, 8 korcy na rok lichego zboża, pół sąga drzewa, mieszkanie z jednej maleńkiej izby, do której się leje, za to ma tysiące pluskw i innego robactwa. — Obszarnik Dolański w Grębówku płaci już po podwyższeniu 2.000 m miesięcznie, 10 korcy ordynaryj na rok, mieszkanie li- che, za to dzieci robotników wcale do szkoły nie posyła. — Hr. Tarnowski w Dzikowie płaci jak Dolański, mieszkania strasznie li- che, pluskwy i robactwo, dzieci tych biedaków całymi latami nocują w stajni z bydlęm p. hrabiego.

Służba, która wpisuje się do Związku, zostaje wydalana. Administratorzy dóbr hulają jak za czasów pańszczyznianych, nawet biją. Odnosiliśmy się do starostwa w Tarnobrzegu, niestety starosta bierze w obronę ale obszarników. Są ludzie, którzy wysłużyli po 40 lat u Tarnowskich, Lubomirskich, Dolańskich i dzisiaj chodzą po żebraniu. — Odnosiliśmy się do Związku ziemian, lecz ten głuchy jest na wszystko; prośba nie pomaga, grozić nie chcemy, lecz żądamy za pracę odpowiedniej płacy. Tą drogą zasylamy ostatni głos rozpaczliwym imieniem setek głodnych dzieci, matek i ojców. Jeżeli to nie poskutkuje, zrzucamy z siebie wszelką odpowiedzialność i kładziemy na wasze obszarnicze sumienie gniew ludu pracującego. Oby nie było zapóźno!

Sprawy partyjne

Posiedzenie prezydium C. K. W. We wtorek dnia 29 sierpnia o godz. 5 popoł. w lokalu „Robotnika” odbędzie się posiedzenie prezydium C. K. W.

Posiedzenie C. K. W. W środę, dnia 30 sierpnia o godz. 5 popoł. w lokalu Zw. Pol. Post. Socyal. odbędzie się posiedzenie Centr. Kom. Wykonawczego. Tow. członków C. K. W. prosimy o przybycie na posiedzenie.

Konferencya okręgu wyborczego Jasło, Strzyżów, Kolbuszowa, Ropczyce, Mielec, Tarnobrzeg odbędzie się we wtorek dnia 15 sierpnia o godzinie 9 tej rano w lokalu kasy chorych w Dębicy celem omówienia akcji wyborczej.

Z ruchu socjalistycznego

Limanowa. Dnia 27 lipca odbyło się zgromadzenie robotników z rafinerii nafty w Limano-

Przegląd społeczny

Strejk robotników drzewnych w Nisku. Robotnicy zatrudnieni w tartakach w liczbie 400, już trzy tygodnie walczą z wielką firmą niemiecką Maksymilianą Franckego z Berlina, która w Rzeczypospolitej polskiej, gnębi polskiego i ruskiego robotnika, nie dając mu możności wy- życia. Gdy robotnicy w odpowiedzi na odrzucenie ich żądań postawionych z początkiem lipca, wstrzymali się od pracy, firma pomimo pertraktacyi kilkakrotnych trwa w uporze. Największymi obrońcami tych kapitalistów niemieckich są niestety ci, co powinni stać bezstronnie po stronie słuszności. Pominawszy bowiem p. Wiekierka, dyrektora, który jak sługa musi bronić swego pana, ale czyni to przedstawiciel przymusowego zarządu ze strony państwa polskiego, p. radca Zenek, z głównego zarządu domen i lasów państwowych we Lwowie. Panowie ci pokazali swe oblicze przy pertraktacyach 4 lipca, kiedy w obecności starosty z Niska p. Frydrycha, sekretarz Centrali tow. Jaroszewski wraz z delegatami robotniczymi, napróżno przekonywał tych panów, że w dzisiejszych czasach, ta podwyżka, którą dają nie stoi w żadnym stosunku do drożyzny, że robotnik obciążony rodziną nie jest w stanie żyć za 1.200 mk dziennie, a takie płace po podwyżce, ma zaledwie 10 robotników a setki innych mają po 900 mk i 800 mk. dziennie. P. radca Zenek oparł się stanowczo, dowodząc argumentami, które stwierdzają albo złą wolę albo głupotę, bo podawał, że przedsiębiorstwo nie przynosi obecnie dochodu, gdyż buduje nowe budynki. Jakto? więc pieniądze użyte na inwestycyę chce p. Zenek kalkulować już teraz w robotnicę. Nie pomogło obywatelskie stanowisko starosty, który chciał do zgody doprowadzić, pp. Wiekierka i Zenek, dawali tylko 5 procent, wprost prowokując robotników, tak że robotnicy po dwóch zgromadzeniach po przedstawieniu przez tow. Jaroszewskiego przebiegu i wyniku pertraktacyi odrzucili z oburzeniem te warunki i postanowili wytrwać dalej w strejku. Po zgromadzeniu odbył się pochód manifestacyjny przed starostwo ze śpiewem „Czerwonego sztandaru”, gdzie po przemówieniu tow. Jaroszewskiego i wezwaniu aby bez gwałtów wytrwali w walce rozeszli się, ślubując trwać w walce do zwycięstwa.

Walkę tę przedstawił Zarząd Centralny obra-

dującemu właśnie II. Zjazdowi robotników drzewnych w Przemysłu, który powziął jednomyślnie następującą rezolucję:

„II Zjazd robotników drzewnych obradujący w dniach 6 i 7 sierpnia w Przemysłu wobec przeciągającego się strejku robotników drzewnych, w firmie Frankego z Berlina w Nisku, uważa tę walkę za walkę ogółu robotników drzewnych w Polsce i wzywa klub posłów PPS do natychmiastowej interwencji w Sejmie i ministerium rolnictwa, do którego należy państwowy zarząd domen i lasów we Lwowie o objęcie natychmiastowe tego przedsiębiorstwa, gdyż właściciel jako obcokrajowiec wysysując robotników w Polsce i wywołując zysk za granicę państwa, powinien być wyłączonej na rzecz państwa, oraz załatwienia konfliktu. Zjazd wzywa organizację do zbierania składek na strejk w Nisku we wszystkich oddziałach, aby dopomóc walczącemu towarzyszowi w Nisku do zwycięstwa.”

Rezolucję tę przesłano na ręce tow. Barlickiego, jako prezesa Związku posłów PPS z prośbą o interwencję. Wzywamy robotników tartakowych wszystkich kategorii, aby pracy w Nisku aż do odwołania bezwarunkowo nie przyjmowali.

Jaślany. Nowo założona placówka robotnicza, oddział robotników drzewnych, należący do Centralnego Związku robotników drzewnych w Krakowie pochlubić się może zwycięstwem bez walki, odniesionem dzięki karność organizacyjnej. Na skutek wniesionych żądań o podwyżkę płac i zaprowadzenie 8-godzinnego czasu pracy, odbyła się konferencja delegatów robotniczych z tow. Jaroszewskim, jako sekretarzem Związku 8 sierpnia wraz z dyrektorem i uzyskano pomiędzy innymi punktami 8 godzin pracy (w sobotę 6 płatne 8), dalej 100 proc. podwyżki do obecnych płac 10-godzinnych i uznanie organizacji i mężów zaufania. Dużo pomogła do zawarcia umowy dobra wola i prawdziwie obywatelskie stanowisko dyrektora p. Kleina, który uznał żądania robotnicze za słuszne i dzięki temu umowa została ugodowo przeprowadzona.

Międzynarodowy kongres górników. Na posiedzeniu kongresu międzynarodowego Związku robotników górniczych we Frankfurcie wybrano ponownie Anglika Franka Hodgesa generalnym sekretarzem Związku. Na przewodniczącego rozpraw kongresu wybrano Anglika Smitha, który w przemówieniu dał obraz prac Związku. Wniosek rosyjskiego związku robotników górniczych o przyjęcie do Związku odrzucono do czasu ustalenia celów organizacji rosyjskiej. Po szeregu przemówień 86 głosami przeciwko 13 upoważniono zarząd Związku międzynarodowego robotników górniczych do opracowania jednolitego programu dla wszystkich krajów.

KRONIKA

Kraków, 12 sierpnia.

Historia fałszywych dolarów na tle zemsty miłosnej

(k) Przed kilku dniami, doniósł do policyi krakowskiej, niejaki Salomon Finkelstein, kupiec z Berlina, bawiący chwilowo w Krakowie, że w hotelu Müllera przy ulicy Dietlowskiej, mieszka Emil recte Mendel Montag, poszukiwany przez policyę berlińską za zbrodnię fałszowania banknotów dolarowych. Finkelstein zeznał na policyi, że w ubiegłym roku zapoznał się w Berlinie z Montagiem, który zwierzył się przed nim, że razem z kilku spółnikami trudni się podrabianiem dolarów, które następnie wywozi i puszcza je w obieg na Górnym Śląsku i w Polsce. Dalej miał się wówczas Montag zwierzyć Finkelsteinowi, że przed niedawnym czasem wysłał ojcu swemu do Turki nad Stryjem 10 milionów mkp. na kupno realności. Na skutek tego doniesienia policya krakowska aresztowała onegdaj Montaga i przeprowadziła rewizję w jego pokoju, podczas której znalaziono kilka listów i różne zapiski, natomiast żadnych dolarów nie wykryto. Wśród listów znajduje się jeden pisany przez Montaga dnia 31 lipca b. r., jednak nie wystany, adresowany do ojca jego Mojżesza M. we Lwowie ul. Karola Ludwika 1. 24. W liście tym zawiadamia Montag swego ojca, że „wszystko załatwił i pośle mu jutro 3 miliony mkp.”

Montag w śledztwie policyjnym zaprzecza jakoby był fałszerzem dolarów, podając, że w czasie swego pobytu w Niemczech przez cały rok 1921 i do marca 1922 roku trudnił się handlem sukna. Zeznania Finkelsteina są, zdaniem aresztowanego, podyktowane chęcią zemsty za to,

że Montag odbił Finkelsteinowi jego narzeczoną p. U. Indagowany Montag, co znaczy list pisanu do ojca w sprawie wysyłki trzech milionów, twierdzi, że lubi pisać listy i był on pisany w żarcie, nie mając wogóle go wysyłać. Finkelstein skonfrontowany z Montagiem podtrzymał w całości swe zarzuty dodając, że Montag w Berlinie ukrywał się przed policyą. Aresztowany w Krakowie Montag nie posiada paszportu, z czego wynika, że przedostał się nielegalnie z Niemiec do Polski. Policya krakowska odniosła się do policyi kryminalnej w Berlinie, czy Montag jest tam faktycznie poszukiwany, a nadto zażądała od urzędu śledczego we Lwowie i posterunku policyi państwowej w Turce rozpoczęcia dochodzeń, czy ojciec aresztowanego otrzymał w ostatnich dniach od swego syna z Krakowa 3 miliony mkp, a przed pewnym czasem z Berlina 10 milionów mkp. Zależnie od odpowiedzi tych władz będzie można stwierdzić, czy Montag jest faktycznie fałszerzem dolarów, czy też padł ofiarą denuncjacji opuszczonego narzeczonego panny U. Ta ostatnia przesłuchana na policyi twierdzi, iż ona z nim zerwała i zamierza zaręczyć się z Montagiem. W międzyczasie odnośne akta odesłane zostały do prokuratury państwa, a Montag osadzony został w więzieniu sądu okręgowego karnego w Krakowie.

— o o o —

Znowu śmiały napad bandycki

(k) Codzienne kroniki policyjne notują napady bandyckie, które budzą popłoch wśród mieszkańców wsi i miasteczek województwa krakowskiego. Napady dokonywane są przez zorganizowanych bandytów i to zwykle tak sprytnie, że sprawcom uchodzi wszystko bezkarnie. Oto onegdaj znowu dwóch uzbrojonych w kije mężczyźni między godz. 5 a 6 po południu napadło na dom karczmarza Wigdora Weisera, zamieszkałego tuż przy lesie w Lubasz pod Szczucinem. Bandyci, zastawszy w domu Weisera 1. 70 i jego żonę Estere 1. 69, pobili ich dotkliwie pałkami, poczem wrzuciwszy omdlałych starszków do komórki, rozpoczęli rabunek. Podczas plądrowania mieszkania zabrali opryszki 5 dolarów, 6400 mk, 8 kor. srebrnych austriackich, dwie złote dziesięciokoronówki, sznurek pereł, kołczyki i wiele innych rzeczy milionowej wartości. Opryszki zabrawszy łup, zbiegli do lasu. Pobitych Weiserów, opatrzonych przez lekarza w Szczucinie, odwieziono do szpitala w Tarnowie. Wszelkie poszukiwania za sprawcami napadu pozostały bez rezultatu.

— o o o —

Uczestnicy zjazdu legionistów na Wawel. Uczestnicy zjazdu b. Legionistów, obradujący 6 i 7 bm. w Krakowie, złożyli po zakończeniu obrad na cegielkę wawelską kwotę 158.000 mk. Cegielka w ten sposób ufundowana nosi nr 3501 i jest najdroższą z dotychczas ofiarowanych na odbudowę Wawelu. Nosi ona napis: „Pamięci poległych — I. Zjazd b. Legionistów w Krakowie 1914 — 6 sierpnia — 1922”.

(k) **Wycieczka z Dynaburga.** W Krakowie bawi od dwóch dni wycieczka żeńskiej szkoły polskiej podstawowej z Dynaburga w ilości 30 osób. Wycieczka zwiedza zabytki naszego miasta. Wycieczka zabawi w naszym mieście do poniedziałku.

Komunikat o stanie pogody wydany w piątek 11 sierpnia o 7:40 wieczór według danych państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie. Stan atmosfery: W dniu dzisiejszym cały prawie kontynent europejski ogarnięty został przez obszerny wyż, barometryczny, podczas gdy obszary o niskim ciśnieniu leżały nad Finlandyą i Islandyą. Powyższy rozkład ciśnienia spowodował w Polsce polepszenie się stanu pogody i oziębienie powietrza. Temperatury w godzinach popołudniowych były dość niskie i prawie jednolite (Białystok 19, Warszawa 20, Poznań 21). W Krakowie: temperatura 17, maximum 18,8, minimum 9,1, pochmurno. Prognoza na sobotę: dość pogodnie, nieco chłodniej, słabe wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

Opera w Miejskim Teatrze im. J. Słowackiego. Dziś opera Halevy'ego „Zydówka” z występem p. J. Zacharskiej. Jutro d'Alberta „Zamarle oczy” z pp. Jaworzyńską, Zbigniewicówną, Bandrowską-Osmecką, Stępniewskim, Sobierajskim, Kniaginim itd.

Operetka przy ul. Rajskiej. Dziś „Krakowianki” i „Dama w szalu”, jutro dwa przedstawienia.

Teatr art.-literacki w Bagateli. Dziś w sobotę premiera dwóch jednoaktówek: „Apasz i aktor” A. Friedmana oraz „Wierny sługa”, arcykomiczna groteska pióra Teffi. Będzie to zarazem ostatni występ cenionych artystów pp. Ma-

cherskich i Kuncewicza. W części koncertowej wystąpi p. Mieczysław Mirski w parodii „Salome”, nadto p. Kosińska w nowych piosenkach, pp. Jastrzębiec i Michałowski w nowym repertuarze, Elyvonne and Robert w tango, foxtrocie i step grotesque. Dzisiejsze i niedzielne popołudniowe przedstawienie po cenach do połowy zniżonych obejmie cały program koncertowo-baletowy z pierwszym występem p. M. Mirskiego i występem „Trójki” w dwóch sketschach: „Maski” i „Porzucona”.

Stypendya z fundacji Dra A. Lachowicza nadane będą po sto do dwustu tysięcy marek rocznie. Bliższe warunki na tablicy ogłoszeń w Tynca-sowym Wydziale Samorządowym we Lwowie.

W sprawie powołania nauczycieli rocznika 1899 na 4 tygodni. Ćwiczenia wyjaśnia M. S. woj-skowych dep. N. pod L. 4423 z 4 bm., że rozkaz o powołaniu odnosi się tylko do nauczycieli szkół powszechnych, szeregowych.

(k) **Z targu.** Ceny na wczorajszym targu podniosły się znacznie, a to z powodu uroczystości odpustowych na Kalwaryi. Mimo tendencji wzrostowej i deszczu ruch na targu był ożywiony.

(k) **Wiejskie paskarki.** Wczoraj organa urzędu walki z lichwą aresztowały na targu Wiktorję Tomezyk i Annę Kostrzową z Rajska oraz Maryę Guzik, Maryę Dudową i Władysławę Grochalską z Kosocic, które sprzedawały na Rynku masło silnie obciążone wodą. Jak stwierdził chemik miejski, masło zawierało 35—38% wody. Ustalono, że owe wieśniaczki magazynowały masło u stróżki domu pod l. 13 przy ul. Stolarskiej, skąd następnie wynosiły je na targ. Po spisaniu protokołu odstawiono wiejskie paskarki do więzień sądu okręgowego karnego w Krakowie.

(k) **Opryszki gwałcą kobietę koło stacji Płaszów.** Onegdaj wieczorem 25-letnia Henryka Z., zamężna, szła w towarzystwie swego sąsiada na stację Podgórze-Płaszów, skąd wyjechać miała do Wieliczki. Na polach w pobliżu stacji napadło na nich kilku młodych opryszków, którzy wciągnęli kobietę w zarośla, poczem dwóch dopuściło się na niej gwałtu. Towarzyszący napadniętej mężczyzna wyrwał się napastnikom i pobił po posterunkowemu. Nadbiegłym funkcjonariuszom policyi udało się przytrzymać jednego z opryszków. Jest to Adam Szaraj 1. 21, zamieszkały przy ul. Cementarnej 1. 6. Pozostali napastnicy zbiegli. Szaraj na policyi przyznał się do napadu i wydał drugiego spółnika Franciszka Mysonia, który również dopuścił się ohydnych czynów. Za Mysoniem rozpoczęto poszukiwania, a Szaraja odstawiono do sądu.

(k) **Posterunkowy policyi postrzelony przez żonę.** Tragiczny wypadek wydarzył się wczoraj przed południem w mieszkaniu Bolesława Halbtucha, post. policyi państw. w Płaszowie. Oto żona jego w przystępie ataku szału wymierzyła do niego z rewolweru i raniła go ciężko w brzuch. Rannym zajęło się pogotowie ratunkowe i przewieziono nieprzytomnego Halbtucha do szpitala chirurgicznego. Furiatkę oddano pod obserwację lekarską.

(k) **Niemila przygoda w kąpieli.** Wczoraj kąpiącemu się w Wiśle p. Rudolfowi Baschkopowi, zamieszkałemu przy ul. Karmelickiej 1. 46, skradziono z brzegu leżące tam ubranie wartości 80.000 mk. Dopiero po pewnym czasie przymusowej kąpieli przyniesiono p. Baschkopowi inne ubranie, poczem powrócił do domu.

(k) **Włamanie.** Do sklepu p. Abrahama Morgenbessera przy ul. Mazowieckiej 1. 29 włamali się w nocy z 9 na 10 bm. nieznani sprawcy i skradli większą ilość garderoby i bielizny wartości 250.000 mk.

(k) **Kradzież czeku amerykańskiego.** Do policyi doniosła p. Franciszka Haar, zamieszkała przy pl. Groble 1. 15, że z listu przysłanego jej przez męża z Ameryki skradziono czek na 50 dolarów mimo, że list był pozornie nienaruszony.

— o o o —

Z POLSKI

Szczepionki ochronne przeciw cholery

W związku z grożącym Polsce rozszerzeniem się cholery ze zbiornika wszelkich epidemii, jakim jest sąsiadka nasza, Rosya sowiecka, rozpoczął państwowy Zakład epidemiologiczny w Warszawie wyrób szczepionek ochronnych nowego typu — systemem prof. Besredki.

Polega on na tem, że dawniej używane zastrzykiwania podskórne zastąpione zostały równie skutecznie pastylkami, co posiada tę praktyczną zaletę, iż unika się bolesności i porażek powoływanych (jak to było przy zastrzykiwaniach) lekarza. Pastylki zawierają zabite i wysuszone bakterie cholery; nadto do porcji pastylek dodane są pigułki z żółcią w celu, aby

szczepionka łatwiej uległa wessaniu przez nabłonek jelit.

Ponieważ jest to środek zapobiegawczy, interesujący osoby zdrowe w okolicy, gdzie cholera występuje, dodajemy, że do opakowania tych pastylek dołączony jest sposób użycia, czyli, że każdy pragnący się w ten środek zaopatrzyć jest pouczony i niema potrzeby zwracania się do lekarza.

Wyjazd Naczelnika państwa. Wczoraj wyjechał Naczelnik państwa osobnym pociągiem przez Mołdeczno do Głębokiego. W najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd do Wilna Naczelnika państwa, który przyjedzie w charakterze prywatnym.

Żądania Niemców w Polsce. Przedstawiciele Niemców w Sejmie posłowie Spickerman i Heike, przyjeżdżający do Warszawy, którym tożsamość została przez prezydenta Nowaka, któremu złożyli oświadczenie o potrzebach mniejszości niemieckiej w Polsce. Konkretnie życzenia Niemców sprawują się do następujących punktów: zniesienie ograniczeń kolonistów niemieckich na Wołyniu, w Poznańskim i na Pomorzu, rozstrzygnięcie kwestii opcyi, uregulowanie szkolnictwa niemieckiego, ulegalizowanie związku niemieckiego z siedzibą w Łodzi, zabezpieczenie wolności wyborów i dopuszczenie do służby państwowej Niemców, obywateli polskich. Prezydent Nowak obiecał, że postulaty zyczliwie rozpatrzy.

Akcja przeciw drożyznie we Lwowie. „Gazeta Poranna” podaje, że delegacja rady miejskiej omawiała na konferencji sprawę drożyzny, wzmagającej się z każdym dniem we Lwowie. Jeden z mówców wystąpił z wnioskiem, wzywającym prezydium miasta do poczynienia kroków o reaktywowanie komisji dla zwalczania drożyzny. Dla oparcia żądania tego na szerszej podstawie radca Chrystowski chciałby zwołać konferencję miast i odpowiednią uchwałą wyrazić na radzie miejskiej akcję przeciwdrożyznianą.

Straszne skutki uderzenia piorunu. We wtorek przed godz. 9 z rana przeszła przez Lwów burza przy akompaniamencie błyskawic i piorunów. W tym czasie uderzył piorun w domek stojący w ogrodzie przy ul. Piaskowej 1. 10. Przy otwartym oknie stała 13-letnia córka funkcyjarska województwa Olga Kaczarabówna. — Piorun uderzył w nią i prawdopodobnie uszedł w ziemię, bo nie wyrządził więcej szkody. Niektórzy twierdzą, że widzieli jak błyskawica przeszła wówczas od ul. Piaskowej w kierunku szpitala powszechnego. Nieszczęśliwa upadła bez życia na ziemię. Ochłonawszy z przerażenia rodzina poczęła ratować porażoną. Dzięki zabiegom ratowniczym przybyłego lekarza, zdolano dziewczynę przywrócić do przytomności i jest nadzieja, że przyjdzie ona wkrótce do zdrowia. Na twarzy ma ona znaki spalenizny, pochodzące od porażenia.

— o o o —

Z ZAGRANICY

Dziwolągi walutowe. Jak pisma wiedeńskie donoszą, do miejscowości klimatycznych na Austrii wyższej i Solnogradzie przybyła wielka liczba bezrobotnych z Anglii na wywczas. Zamieszkali oni w pierwszorzędnym hotelach, gdyż pobierają od swego rządu zasiłek w wysokości 5 funtów szterlingów miesięcznie t. j. milion sto tysięcy koron austriackich. Za tę sumkę można nawet w drogiej Austrii żyć. A i u nas wystarczyłoby, bo 5 funtów to przeszło 150 tysięcy naszych marek.

REPERTUAR

Opera w teatrze im. J. Słowackiego

Piątek: „Zamęcie oczy”.

Sobota: „Żydówka”.

Niedziela: „Zamęcie oczy”.

Teatr „Bagatela”

Sobota popoł.: „Maski” i „Humor” „Śmiech i Taniec” (50 proc. zniż.)

Sobota wiecz.: „Apasz i Aktorka”, „Wiemy służyć i część koncertowo-baletowa z udziałem Mirskiego (premiera).

Sobota: Program koncertowo-baletowy.

Operetka przy ul. Rajskiej.

Sobota: „Piękne Krakowianki” i „Dama w szalu”

o to, że w kwietniu i następnych miesiącach w 1921 r. będąc przydzielonym do zakładu muniurowego Nr. 5, zabrał z tego zakładu różne przedmioty umundurowania wartości ponad 30 000 mkp. Trybunał skazał Wolana na 1 rok ciężkiego więzienia. Rozprawie przewodniczył podpłk dr. Bartik, oskarżał prok. Wanicz, bronił adw. dr. Schlachet.

Ruch kolejarski

Zjazd wozomistrzów dyrekcyi krakowskiej kolei państwowych odbędzie się w **Krakowie** 27 sierpnia w lokalu Związku okręgowego przy ul. Bosackiej z porządkiem dziennym:

- 1) sprawy organizacyjne i zawodowe,
  - 2) wybór zarządu sekcji wozomistrzów,
  - 3) sprawa polepszenia warunków pracy i płacy.
- 4) Takisam Zjazd odbędzie się 28 sierpnia o godz. 2 popoł. w **Stanisławowie**.

Nadesłane

Zwłazek zawodowy kolejarzy krakowskich
urządza

Wielką Wycieczkę do Skały Kmity

stacja Zabierzów

w niedzielę dnia 13 sierpnia b. r. Odiądz 1:20—13:20, na którą to uprzejmie zapraszamy.
810 Za Komitet: **Gasur**.

811

Podziękowanie

Za okazane współczucie i oddanie ostatniej przysługi w pogrzebie ś. p. Józefa Bojarskiego składamy na tej drodze serdeczne podziękowanie straży pożarnej ochotniczej miejskiej i kolejowej, Muzyce Kolejarzy, Chórom Robotn., Kolegom i P. T. Publiczności.

Rodzina.

Podziękowanie

Za bezinteresowną a skuteczną obronę w Sądzie Okręgowym Apelacyjnym w Krakowie w sprawie spornej przec. w firmie „Salon Malarzy Polskich”, Henryk Frist w Krakowie, składają tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie WPP. Mecenasowi Drowi Józefowi Rosenzweigowi i Zygmunutowi Rendłowi, Prezesowi Związku handlowców i urzędników prywatnych w Krakowie.

Róża Molknerówna, Eleonora Wójcik i Irena Szluskówna.

811

Oszczędność

Konsum funkcyjarskiej Kolei państw, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie zwołuje

Doroczne WALNE ZGROMADZENIE

członków, które odbędzie się w sobotę dnia 26-go sierpnia 1922 o godz. 17 w sali domu robotniczego przy ulicy Dunajewskiego L. 5 z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
  2. Odczytanie prot. z ostat. Walnego zgrom.
  3. Odczytanie bilansu i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
  4. Sprawozdanie a) Rady nadzorczej, b) Zarządu.
  5. Udzielenie absolutorium.
  6. Podział czystego zysku.
  7. Uzupełniający wybór Rady nadzorczej.
  8. Wybór Zarządu i zastępców.
  9. Wnioski Zarządu.
  10. Wybór delegatów na Walne zgromadzenie Związku okręgowego.
  11. Wnioski i interpelacje.
- 806
- W razie braku kompletu Walne zgromadzenie odbędzie się o godzinie 18 bez względu na ilość członków. Wstęp na Walne zgromadzenie tylko za okazaniem legitymacyi członkowskiej.
- Za Radę nadzorczą: **Kulik Wojciech** prezes.
- Za Zarząd: **Latinek Włodzimierz** kierownik.

było do Łodzi przeszło 60 wagonów wełny dla fabryk tutejszych.

Giełda zbożowa w Warszawie

Warszawa, 11 sierpnia. (PAT). Owies poznański stary 23 600, gryka franko Warszawa 18 500, owies nowy 21.000, mąka żytnia 82% 24 700. Ceny rozumieją się za 100 kg. netto loco stacya załadowania, o ile niema innych zastrzeżeń.

Z placu budowy Targów Wschodnich

Do wymienionych już poprzednio nowych budynków i pawilonów na placu Targów Wschodnich przybędzie w najbliższych dniach jeszcze jeden prywatny kiosk tow. górniczo-hutniczego w Górce Węgierskiej, pow. Żywiec. Kiosk ten o oryginalnie pomyslanej konstrukcyi, zbudowany z rur i fasonów, zajmie około 50 mtr. kw. powierzchni i posiadać będzie podstawę koła o średnicy 8 mtr. i 9 mtr. wysokości, a służyć ma na pomieszczenie fabrykatów huty żelaznej wspomnianego tow., które w zeszłym roku wystawione były w jednym z prowizorycznych hangarów.

Giełda krakowska z 11 sierpnia

Waluty i dewizy	Waluta markowa				
	Dolarowa (banknoty)		Lzaki, przekazy i wpłaty		
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Transakcyja
Dolary St. Zjed.	7000—	7250—	7000—	7250—	7150—
kanad.	6800—	7000—	6800—	7000—	—
Franki franc.	550—	570—	560—	580—	580—
belgijs.	520—	540—	520—	540—	—
szwajc.	1300—	1400—	1300—	1400—	—
Funt szterlin.	31 000	32 000	31 500	32 000	—
Marki niemiec.	8—	9—	8—	9—	8 80
Korony austr.	—13	—15	—12—	—14—	13 75
czesko-sł.	170—	180—	180—	190—	186—
węgiers.	3 50	4 50	3 50	4 50	—
duńskie	1400—	1500—	1400—	1500—	—
Lei rumuńskie	45—	55—	50—	60—	—
Liry włoskie	295—	310—	300—	315—	—
Florety holl.	2500—	2700—	2500—	2700—	—

Telegramy giełdowe

Warszawa, 11 sierpnia. (PAT) Giełda. Milionówka trans. 1600, 1575, 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. za 100 rubli trans. 230, sprzedaż 225, 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. za 100 marek trans. 56, sprzedaż 55 i pół, 5 proc. m. Warszawy trans. 245, sprzedaż 240, obligacye z 1917 r. 112 i pół, sprzedaż 113.

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. trans. 7150, 7135, sprzedaż 7175, kupno 7195, 7155, dolary kanadyjskie trans. 7125, franki belgijskie 540, franki francuskie trans. 570, 571 i pół, marki niemieckie trans. 8,85, 8,70.

Zurych, 11 sierpnia. (PAT) Zamknięcie giełdy. Berlin 0.61, Holandia 204, Nowy Jork 525 i trzy czwarte, Londyn 2343, Paryż 426 i pół, Medyolan 2395, Bruksela 40, Kopenhaga 113.25, Sztokholm 137.75, Chrystiania 90.50, Madryt 81.45, Buenos Aires 191, Praga 13.17 i pół, Pudaeszt 0.37, Zagrzeb 157 i pół, Sofia 3.25, Warszawa 0.07 i pół, Wiedeń 0.01, austriacka korona stemplowana 0.01 i jedna czwarta.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

Baczność stolarze! W niedzielę 13 sierpnia o godz. 10 przedpołudniem odbędzie się Walne Zgromadzenie półroczne z porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie z II Zjazdu robotników drzewnych, 2) sprawozdanie Zarządu i sprawozdanie kasowe, 3) sprawozdanie komisji kontrolującej, 4) wybór nowego Zarządu, 5) wnioski.

Teofil Rutkowski, przew.

Baczność malarze i pokostnicy! W myśl umowy z dnia 6 czerwca b. r. otrzymują malarze i pokostnicy 15% dodatku do płac z lipca b. r. od dnia 7 sierpnia b. r.

Za Zarząd:

Górecki Marian, przew.

Baczność malarze i pokostnicy! We czwartek 17 sierpnia o godz. 6 wieczorem odbędzie się przy ul. Dunajewskiego 5, II. p., nadzwyczajne zebranie. Na porządku dziennym: 1. Drożyzna a obecne płace, 2. Otwarcie kursu dla malarzy i pokostników. Wszyscy członkowie organizacji malarzy, którzy chcą korzystać z kursu malarstwa i lakiernictwa, zechcą przybyć na zgromadzenie. Kurs będzie wieczorowy. Sprawy ważne, obecność wszystkich konieczna.

Zarząd.

— o o o —

Z sali sądowej

Kraków 12 sierpnia.

Kradzieże mundurów wojskowych

(k) W sądzie wojskowym w Krakowie, odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko Wincentemu Wolanowi, szereg. 17 p. p. oskarżonemu

Przegląd gospodarczy

Żywy ruch w fabrykach łódzkich

Łódź. (AW). W związku z nadchodzącym sezonem zimowym fabryki łódzkie otrzymują wielkie zamówienia. W ostatnich dwóch tygodniach przy-

Towarzysze! Czytajcie i kolportujcie
wydawnictwa P. P. S.

CENY OGŁOSZEŃ:

Zwyczajne (na ostatniej stronie) Mkp. 25.—, w rubryce „Nadesłane” Mkp. 65.— w tekście redakcyjnym Mkp. 80.—, przed tekstem Mkp. 120.— za wiersz milimetry. Drobne ogłoszenia Mkp. 20.— za słowo, przy czym pierwszy wyraz liczy się podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie drobne Mkp. 200.—. Układ tabelaryczny i liczbowy o 20% droższy. Do ogłoszeń zagranicznych dolicza się 100% — do ogłoszeń zamiejscowych 50%. — Ogłoszenia drobne płatne są z góry.

Ogłoszenia przyjmuje wyłącznie: **Powszechne Biuro reklamy „PRASA”**, Kraków, ulica Karmelicka L. 16, telefonu Nr 20-86. gdzie też, celem uniknięcia zwłoki należy skierowywać wszelką korespondencję dotyczącą ogłoszeń.

Zdolnych stolarzy

do robót meblowych przyjmie fabryka stolarska Józefa Jenczego w Nowym Targu. Wiek wymagany powyżej 28 lat. Przyjmie również 2-ech uczniów.

Dwóch

czeladników stolarskich meblowych przyjmie zaraz Stefan Knapik, Starowiślna 14. 804

Gatrowy

fachowiec, najchętniej kawaler, mogący zastąpić właściciela, potrzebny zaraz. Mieszkanie, światło i opał, wynagrodzenie według umowy. Zgłoszenia Antoni Szpak, Jasło. 801

Zgubione

papiery wojskowe na nazwisko Wawrzyniec Godzik, wydane przez I Brygadę Artylerii i D. a. c., unieważniam. 799

Skradziono

kartę zwolnienia na nazwisko Wolf Reibscheld ur. w r. 1895, którą unieważnia się. 794

FACHOWIEC

do fabrykacji 752
sody krystalicznej poszukiwany. Pisemne zgłoszenia pod „Samodzielność” 100* Kraków, skrytka 105.

SEMINARYJNE KURSA MATURYCZNE**„PEDAGOGJUM”**

Prof. Jana Pilcha

(Kurs 1-roczy i 2-roczy) 802

przygotowują do egzaminu dojrzałości w państw. seminarjach nauczycielskich.

Nauki udzielają tylko profesory państw. seminarjum naucz. męskiego i żeńskiego w Krakowie.

Wpisy i informacje codziennie od g. 11—12
Kraków, ul. Szujskiego 5.

Powiatowa Kasa chorych w Bielsku.

L. 1463/22

Biała, dnia 3 sierpnia 1922.

Rozpisanie konkursu.

W myśl uchwały Zarządu Powiatowej Kasy chorych w Bielsku z dnia 28 lipca 1922 rozpisuje się niniejszym konkurs na posadę dyrektora tejże Kasy.

Warunki przyjęcia:

- 1) Obywatelstwo polskie,
- 2) Ukończonych 30 lat życia.
- 3) Władanie językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie.
- 4) Gruntowna znajomość ustawy i statutu o Kasach chorych.

Oferty wnosić należy najpóźniej do dnia 19 sierpnia 1922 w zapieczętowanych kopertach z dopiskiem „Oferta na posadę Dyrektora” na ręce Zarządu Powiatowej Kasy Chorych w Bielsku.

Przewodniczący:

Jan Hoffman m. p.

INSTITUT GRAPHOLOGIQUE

PROF. H. GRALSKIEGO

Wydaje oceny charakteru i uzdolnień na podstawie nadesłanych próbek pisma oryginalnego najodpowiedniejszy jest list z kopertą, pisany atramentem na papierze nieliniijkowanym. Po nadesłaniu należyłości zasadniczej 1000 Mk. dla

Instytutu, Kraków Grodzka 64, II. p.

Osobiste przyjęcia co niedzielę od godz. 9—13. 785

Konsum Robotniczy „POSTĘP” Rakowice

Spółka zar. z ogr. odpw. zwołuje

III. Walne Zgromadzenie

członków, które odbędzie się w niedzielę dnia 20 sierpnia 1922 o godz. 3 popoł. w sali Czytelni Robotniczej w Rakowicach.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Waln. Zgrom.
  - 2) Sprawozdanie Zarządu za rok 1921.
  - 3) „ Rady nadzorczej i wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorium. 800
  - 4) Podział nadwyżki.
  - 5) Walne Zgromadzenie uchwała — w myśl przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 Nr 33 Dz. u. r. p. poz. 265 połączyć się z krakowskim stowarzyszeniem spożywczym „Robotnik” spółdzielnią zar. z ogr. odp. na zasadzie bilansu połączeniowego z dnia 31 lipca 1922.
  - 6) Wolne wnioski. 778
- Wnioski na Walne Zgrom. należy zgłaszać do dnia 17 b. m. W razie braku kompletu następne Walne Zgrom. odbędzie się o godz. 3:30 popołud. bez względu na ilość obecnych. Wstęp na Walne Zgrom. tylko za okazaniem legitymacji członka.

Sekretarz:

Sadowski Władysław.

Przewodniczący:

Guzik Wincenty.

Maszynista

doskonale obznajomiony z kompresorami amonia kalnymi motorami elektrycznymi o prądzie zmiennym do rafinerii nafty poszukiwany. Zgłoszenia do Administracji pod „Rafineria”. 749

Stowarzyszenie Spożywcze pracowników kolej. „Łączność” w Stróżach

zwołuje

Walne Zebranie Członków

które odbędzie się w niedzielę dnia 20 sierpnia 1922 o godzinie 15 w sali szkolnej w budynku kolejowym w Stróżach.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady nadzorczej za czas od 1 stycznia do 1 sierpnia 1922 767
- 2) Udzielenie absolutorium
- 3) Połączenie Stowarzyszenia ze Spółdzielnią Związkową pracowników kolej w Krakowie.
- 4) Wybór likwidatorów.

Zarząd.

POWSZECHNE BIURO REKLAMY**„PRASA”**

6184

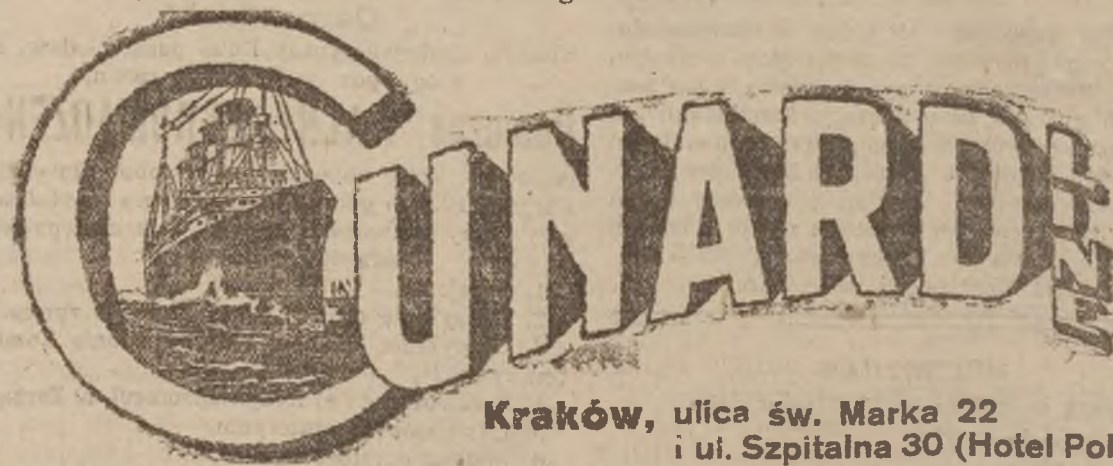
KRAKÓW, KARMELICKA 16. TEL. 20-86.

NAJWIĘKSZY INSTYTUT DLA PROPAGANDY PRASOWEJ W MAŁOPOLSCE. PROWADZONY PRZEZ WSPÓŁPRACOWNIKÓW RED. I ADMIN. DZIENNIKÓW KRAKOWSKICH. □ PRZYJMUJE OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH CZASOPISM W POLSCE I ZAGRANICĄ. SPECYJALNY DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY DLA REDAGOWANIA FACHOWYCH SPRAWOZDAŃ DZIENNIKARSKICH ITP. PROJEKTY ARTYSTYCZNYCH KLISZ PRZEZ WŁASNEGO RYSOWNIKA. TANIA KALKULACJA CEN. WYKONANIE ZLECEN SCISLE I SZYBKIE.

Baczność!**Reemigranci i Emigranci**

W miesiącu lipcu i sierpniu zezwolono znacznej ilości osób na wyjazd z Polski do Ameryki i Kanady.

Celem załatwienia formalności, potrzebnych do wyjazdu, należy w najkrótszym czasie zwrócić się osobiście lub listownie do naszego biura

Kraków, ulica św. Marka 22
i ul. Szpitalna 30 (Hotel Pollera)

Reemigranci, którzy wrócili do Polski nawet przed dwoma laty, zechcą zgłosić się natychmiast do naszego biura z paszportami z Ameryki, a wyrobimy im wizę amerykańską i wystaramy się dla nich o szybki wyjazd.

Emigranci, powinni niezwłocznie przesłać do naszego biura swój Affidavit (papiery z Ameryki) i mogą być pewni, że otrzymają w najkrótszym czasie pozwolenie na wyjazd do Ameryki. Każde opóźnienie może narazić na utratę prawa wyjazdu, ze względu na ograniczoną ilość osób, mogących wyjechać w tym roku do Ameryki.

Kto nadeśle do **CUNARD LINE**, Kraków, św. Marka 22 (Hotel Pollera) swój Affidavit — ten w tym roku wyjedzie do Ameryki.

Okręty nasze są największe i najszybsze na świecie. Przeprowadzają podróżnych w około 4 1/2 dniach do Ameryki i odpływają prawie codziennie ze wszystkich portów świata. Pasażerowie mają zapewnioną opiekę podczas całej drogi, otrzymują znakomity wikt i pomieszczeni są w osobnych kajutach na 2—4 osób.

Na naszych okrętach podczas podróży odprawiają księża **MSZE KATOLICKIE.**

Bilet okrętowy kosztuje z Krakowa do Ameryki 106 dolarów + 8 dolarów taksy amer. Informacje bezpłatnie. 700